

ඔසු වවමු

ඉසුරු ලබමු

13. නිරුස්සවාලු

උද්භිද නාමය - *Operculina turpethum* Linn

Ipomoea anceps

ශාක කුලය - CONVULVULACEAE

පොදු සිංහල නම - ; නිරුස්සවාලු

සංස්කෘත නාමය - ත්‍රිවෘතා

ද්‍රවිඩ නාමය - කම්බම්

ඉංග්‍රීසි නාමය- Indian Jalap

රෝපණ ද්‍රව්‍ය - බීජ / වැල් අතු කැබලි

ඖෂධ සදහා ගැනෙන ව්‍යවහාර අංග

. මුල්/ මුලේ පොතු/ දඩු /කොළ

හැදින්වීම

වැලේ කඳ දාර තුනකින් යුත් තුන් හුලස් රූපාකාරයකින් යුක්ත නිසාම නිරුස්සවාලු යන නමින් හැඳින්වෙන අතර එයමාදු විරේචනය අපේක්ෂාවෙන් විශිෂ්ට යෝග්‍යතාව හාවිතා කරයි. මුල භාවිතා කළ යුතු වුවත් වෙළඳපොළෙහි දක්නට ලැබෙන්නේ කල්ගත වූ ගුණ හීන වූ කඳ කොටස්ය.. ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත සහිත ගොවි බිම් වල පහසුවෙන් වැවිය හැකිය

උද්භිද විද්‍යාත්මක විස්තරය -

බහු වාර්ෂික අකාශ්ටීය ඉහළ කොටසකින් යුත් වැලකි. කඳ සුළු වශයෙන් රෝමීය. මුල් දිගය. මාංශලය. පත්‍ර හැඩයෙන් විවිධාකාරය. චක්‍රාකාර, අති අන්ධාකාර, අන්ධාභ - ලංසාකාර ආදී වේ. දිග සෙන්ටිමීටර් 5-15ක් පමණ වේ. පාදියව හෘදයාකාර සිට කුන්තාකාර වේ. තුඩ තීව්‍රය. අති තීව්‍ර හෝ මොට සිට වටකුරු වේ. පත්‍ර දාරය සම්පූර්ණ හෝ දන්තර සිට මද වශයෙන් බෙදුණු ස්වරූපයෙන් වේ.

පත්‍ර උඩු පෘෂ්ඨය සිනිදු රෝමීය වේ. පත්‍ර යටි පෘෂ්ඨය බුට සහිත වේ. පූෂ්ප මන්ජරිය බහු අක්ෂයයි. පූෂ්ප එකේ සිට කිහිපයක් දක්වා වෙයි. මල් සුදු පැහැති හෝ පාදියව කහ පැහැ සහිත සුදු පැහැති වේ. එලය ස්පෝටිකාවකි. පැතලි ගෝලාකාර වේ. බීජ තද කහ පැති සිනිදු අතර මිලිමීටර් හයක් පමණ දිගය.

කෘෂි විද්‍යාත්මක විස්තරය

බීජ හෝ අතු කැබලි වලින් බෝ කරගත හැකිය. හොඳින් ඉදුණු නිරුස්සවාලු එල වලින් ලබා ගන්නා බීජ හොඳින් සෝදා වියලා පැළ කිරීමට පෙර රැස් කරගත හැකිය. වැටකොළ, කරවිල වලට සමාන පසක් හා පාරිසරික සාධක මේ වගාවට යෝග්‍ය වේ. වගා නොකළ බිම් කොටස් සහ කුණු රොඩු එකතුවෙන බිම් වල හොඳින් වැඩෙයි. මෙම වගාව සදහා වැසි කාලයේ මැද හෝ අවසන් භාගය යෝග්‍ය වේ. වියළා රැස්කර සරු බීජ පැය දෙකක් අටක් පමණ ජලය පෙනෙන්නට හැර ඝන

සෙන්ටිමීටර් 10 ප්‍රමාණය වලවල් කපා ඒවායේ හතරෙන් තුනක් කොම්පෝස්ට් හා මතුපිට පස් 1,1 මිශ්‍රණයෙන් පුරවා සිටුවා ගත හැකිය. තෙතමනය සුදුසු පරි රඳවා ගැනීමෙන් දින කීපයකින් බීජ ප්‍රරෝහණය වෙයි..

නිරුස්සවාලු වැලේ මේරු කඳන් කැබලි හා මුලට ආසන්න කොටස් කැබලි පොලිතින් තවාන් මඵවල හෝ වලවල් වල කෙලින්ම සිටුවා පැළ ලබා ගත හැකිය. වලවල් අතර පරතරය මීටර් 1.2 -2 යොදා ගත හැකිය. මුල් මාසය තුළ පැළ හොඳින් මෝරා වැඩෙන තෙක් හොඳින් ජලය අවශ්‍ය වේ. මනාව වැඩෙන හිරු එළිය සරු වර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වේ.

අස්වනු නෙලීම හා ගබඩා කිරීම

වැලේ කඳ කොටස ඖෂධ සදහා ගනී. මැස්සක් හෝ වැටක් ලෙසට කෝටු සිටුවා වැල් එම ආධාර මත යැවිය හැකිය. මාස 21/2-3දී වැල් මෝරා වැල්වල පහළ පත්‍ර මද කහ පැහැ ගැනේ. එවිට සම්පූර්ණ වැලම ගලවා හෝ මුලෙන් මේරු ඉහළ කොටස කපා වියලා ඖෂධ ලෙසට යොදා ගත හැකිය. නිරුස්සවාලු වැල් වියළීමට පෙර අර්ධ වශයෙන් වියලාගෙන එන විට මැද තාරට ඉවත් කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. මැද තාරඵය ඉවත් කළ කඳන් කැබලි සෙන්ටිමීටර් 15 -20 කැබලි වලට කපා හොඳින් වියලා අසුරා ගැනීම කළ යුතුය.

වර්තමාන භාවිතය හා වෙළඳපළ තත්ත්වය

ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනය සදහා අති බහුල භාවිතයකින් යුතු ඖෂධීය අමුද්‍රව්‍යයක් වන නිරුස්සවාලු වාර්ෂිකව ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආයුර්වේද නිෂ්පාදනාගාරවල කිලෝ ග්‍රෑම් 20,000ක් පමණ ලංකාව තුළ ඖෂධ නිෂ්පාදනයේදී භාවිතා වේ කිලෝග්‍රෑම් එකක් රුපියල් 100ක් පමණ වේ

සැකසුම

වෛද්‍ය ලක්ශාන්ත ගුණසිංහ

ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී- ගගවට කෝරළය